

moderator

forum voor herstelrecht
en bemiddeling

JAARFICHES

2019

In deze lokale fiches van onze 5 (provinciale) bemiddelingsdiensten staan de bemiddelaars stil bij hun lokale werking van het afgelopen jaar. Ze focussen daarbij op enkele specifieke bemiddelingscijfers en bespreken het structurele werk van het afgelopen jaar. Daarnaast werpen ze ook al een blik op de uitdagingen voor 2020.

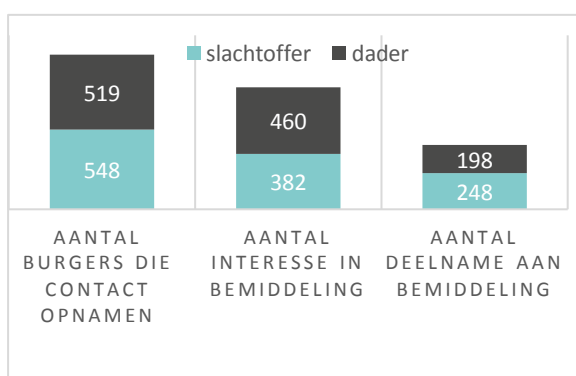
Voor een globaler cijferoverzicht verwijzen we graag naar onze website.

Bemiddelingsdienst Antwerpen

Overzicht 2019

De bemiddelingsdienst **Antwerpen** werkt met **6,54 FTE** bemiddelaars en een **0,60 FTE** onthaalmedewerker om het aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling bekend te maken en uit te voeren. Daarnaast streven we ernaar het herstelrechtelijke gedachtegoed onder de aandacht te brengen bij justitie en hulpverlening in de provincie **Antwerpen** door deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2019 én een vooruitblik op 2020.

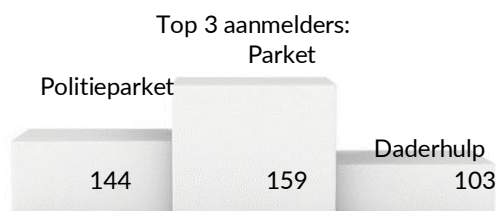
Bemiddeling in cijfers

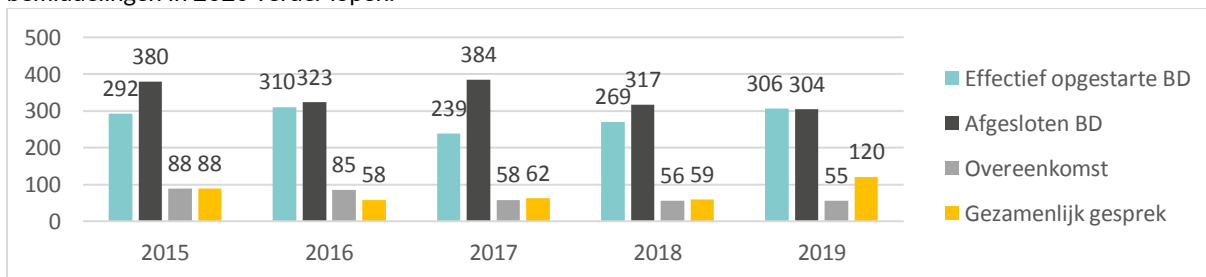
In 2019 had onze dienst contact met **382** slachtoffers en **460** daders, die wilden bemiddelen. Dit leidde tot **306** effectief opgestarte bemiddelingsdossiers. Aan deze bemiddelingen namen **248** slachtoffers en **198** daders deel.

Het verschil tussen het aantal mensen die wilden bemiddelen en effectief bemiddelden is te wijten aan verschillende redenen (oa de andere partij wenst niet te bemiddelen of een van de partijen is niet meer bereikbaar of haakt af, ...)

De top 3 van initiatiefnemers blijft ongewijzigd ten opzichte van 2018. We noteren wel een stijging in de aanvragen die komen vanuit de daderhulpverlening. Vanuit het parket merken we een daling. Meer toelichting daarover vindt u hieronder.

In 2019 sloten we **304** bemiddelingen af. In **120** bemiddelingen kozen partijen ervoor om samen rond de tafel te zitten voor een gezamenlijk gesprek. In **55** bemiddelingen maakten partijen een schriftelijke overeenkomst. Daarnaast werden **120** dossiers niet afgesloten, wat betekent dat die bemiddelingen in 2020 verder lopen.

Structureel werk

Dienstnota herstelbemiddeling parket Antwerpen

Het elektronisch dossierbeheer van griffies en parketsecretariaten liet ook in 2019 (nog) niet toe dat er op geautomatiseerde wijze informatiebrieven over bemiddeling worden verstuurd vanuit het parket. Met de invoering van de dienstnota "Richtlijnen inzake aanmelding herstelbemiddeling" eind 2019 wil het parket een inspanning doen en ook het signaal geven dat voluit voor herstelbemiddeling wordt gegaan. In de loop van 2019 gingen we in overleg met de bevoegde personen op het parket met als gezamenlijk resultaat de goedkeuring en implementatie van deze dienstnota. De nota voorziet dat de administratie informatiebrieven verstuurt aan partijen in dossiers met een beperkt aantal tenlasteleggingscodes (11,14,17,30,37,41,43 en 56). Dit gebeurt in de sepotdossiers, de dossiers in

opsporingsonderzoek die vermoedelijk zullen gedagvaard worden en de dossiers waarbij beslist wordt tot dagvaarding. Magistraten worden eveneens in andere dossiers aangemoedigd om, omwille van opportuniteit, door te verwijzen naar herstellbemiddeling. Tussen het parket en de bemiddelingsdienst werden ook afspraken gemaakt met betrekking tot kennisgeving van opstart en afsluiten van de bemiddelingsprocedure. Deze nota wordt binnen het jaar geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

Bemiddeling fase strafuitvoering

In 2019 probeerden we vanuit ons team ook meer aandacht te hebben voor dossiers in de fase van de strafuitvoering. Uit de ervaring in de Noorderkempen wisten we dat in de fase van de strafuitvoering nog een groot potentieel ligt en dat aanvragen daar vaker resulteren in bemiddelingen. Het herstellfonds werkt daar zeker als een hefboom naar bemiddeling. Vanuit Antwerpen werden in dit kader contacten gelegd met het Forensisch Psychiatrisch Centrum op Linkeroever. Dat resulteerde in een wederzijdse kennismaking en rondleiding en intussen ook al enkele lopende bemiddelingen. In de gevangenis van Merksplas werd in 2019 gestart met een groepsonthaal en zitdagen. In het groepsonthaal worden alle inkomende gedetineerden geïnformeerd over het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap, waaronder Moderator. Tijdens de maandelijkse zitdagen, kunnen individuele gedetineerden informatie krijgen over de mogelijkheid van bemiddeling in hun specifieke situatie. In Mechelen werden eerste contacten gelegd met het transitiehuis.

Verkeer

Mede naar aanleiding van het verschijnen van het boek van Sabine Cocquyt 'Het spijt mij'. Over bemiddeling na een verkeersongeval' hernieuwden we de afspraken met de parketmagistraten en -administratie over het aanbod bemiddeling na een verkeersongeval. In Mechelen leidde dat tot een inhaalbeweging in de nog lopende dossiers op het politieparket. In Turnhout brachten we in het netwerk verkeer onze partners samen rond het boek van Sabine Cocquyt. Het werd een boeiende dialoog met Sabine, Vivianne (een getuige uit het boek) en het aanwezige publiek (politierechters, politieagenten, hulpverleners,...).

Samenspraak Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag

In de provincie Antwerpen proberen we rond het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag dialooggroepen op te zetten waarin daders, slachtoffers, burgers en context (bv. partners, ouders) in contact komen met elkaars perspectief. We kozen ervoor om het project in samenwerking met een ruime groep van partners op te zetten, vanuit de overtuiging dat ieders inbreng, vanuit de eigen expertise en gedetecteerde noden, een meerwaarde is voor het project. De bijeenkomsten met onze partners, i.c. UFC, Idewe, Punt vzw, Voices, CGG, CAW, Justitiehuis, Thomas More, leidden tot een wederzijdse kennismaking en een vruchtbare kennisdeling. Er werd stilgestaan bij de missie en de doelstelling van het project, de doelgroep, de intakes, uitwisseling van methodieken, de opbouw van de sessies, evaluatie, bekendmaking,... Eind 2019 waren we klaar voor een volgende stap, namelijk het effectief organiseren van de dialooggroepen.

Een blik op 2020

In het kader van het project Samenspraak Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag hopen we volgend jaar twee dialooggroepen te kunnen realiseren, namelijk in april-mei één in de gevangenis van Hoogstraten en in oktober-november één in Mechelen (buiten de gevangenis).

We focussen ook verder op dossiers Fase Strafwitvoering o.m. door overleg met de SURB en verdere kennismaking met het Transitiehuis Mechelen.

Uiteraard volgen we de verdere implementatie van de dienstnota in de drie afdelingen nauw op.

Contactgegevens

Bemiddelingsdienst Provincie Antwerpen

Afdeling Mechelen-Antwerpen
Alfred Coolsstraat 2
2020 Antwerpen
03/236.90.55

Afdeling Turnhout
Stationstraat 60
2300 Turnhout
014/42.99.68

Bemiddelingsdienst Limburg

Overzicht 2019

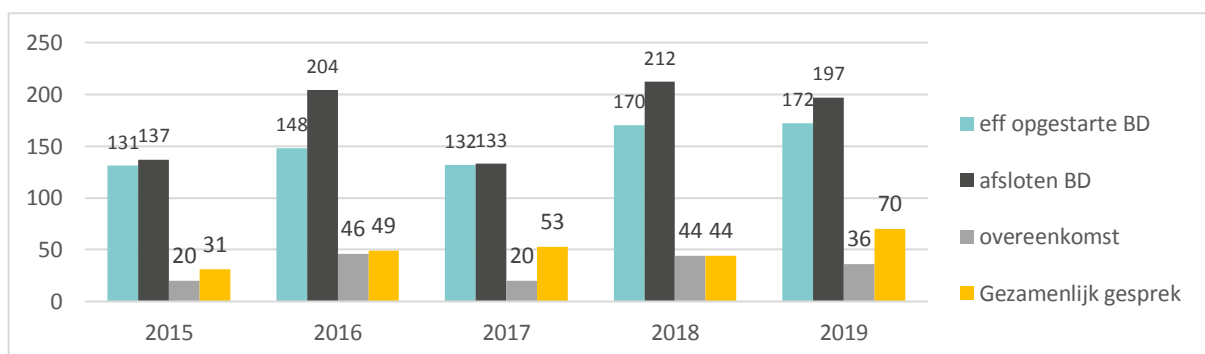
De bemiddelingsdienst Limburg werkt met 2,5 FTE bemiddelaars en een halftijdse onthaalmedewerker (voor cluster Vlaams - Brabant, Brussel en Limburg) om het aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling bekend te maken en uit te voeren. Daarnaast streven we ernaar het herstelrechtelijke gedachtegoed onder de aandacht te brengen bij justitie en hulpverlening in de provincie Limburg door deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2019 én een vooruitblik op 2020.

Bemiddeling in cijfers

In 2019 had onze dienst contact met 213 slachtoffers en 206 daders, die wilden bemiddelen. Dit leidde tot 172 effectief opgestarte bemiddelingsdossiers. Aan deze bemiddelingen namen 143 slachtoffers en 111 daders deel.

Het verschil tussen het aantal mensen die wilden bemiddelen en effectief bemiddelden is te wijten aan verschillende redenen (o.a. de andere partij wenst niet te bemiddelen of een van de partijen is niet meer bereikbaar of haakt af, ...).

Het initiatief tot bemiddeling (d.w.z. cliënt of heel dossier aanmelden) werd door heel wat verschillende partners genomen. De meeste doorverwijzingen gebeuren door het openbaar Ministerie, daarnaast door justitieassistenten en anderzijds ook door de psychosociale dienst en justitieel welzijnswerk in de gevangenis van Hasselt.

In 2019 sloten we 197 bemiddelingen af. In 70 bemiddelingen (40%) kozen partijen ervoor om samen rond de tafel te zitten voor een gezamenlijk gesprek. In 36 bemiddelingen maakten partijen een schriftelijke overeenkomst. Daarnaast werden 12 dossiers niet afgesloten, wat betekent dat die bemiddelingen in 2020 verder lopen.

Structureel werk

Ook in 2019 namen we actief deel aan verschillende samenwerkingsverbanden en overleg met partners in Limburg: intervisie 'over de grenzen heen' met de forensische werkgroep van het CAW, welzijnsteams Slachtofferzorg, stuurgroep forensische doelgroep van de provincie Limburg, werkgroep kennis delen vanuit de Dialogotafels, de werkgroep herstelgerichte detentie in de gevangenis van Hasselt.

In kader van de werkgroep kennis - delen werd er geëxperimenteerd met 'vreemd - gaan' tussen de verschillende forensische diensten. Hieraan namen o.a. deel: wij zelf, CAW GOH en JWW, justitiehuis Tongeren, parket, slachtofferbejegening politie. Wij zelf gingen vreemd bij het justitiehuis Tongeren bij daderbegeleiding en dienst slachtofferonthaal, en ook bij het team Gerechtelijk Opgelegde Hulpverlening van het CAW. Op onze beurt ontvingen wij ook mensen van andere diensten die ons bemiddelingswerk mochten observeren. Dit werd door alle deelnemers alleen maar positief geëvalueerd, waardoor vanaf februari dit zal worden gelanceerd als jaarlijks terugkerende uitwisseling.

Er werden ook nieuwe contacten gelegd ikv het project 'Samenspraak', waarin we in groep een dialoog op gang

willen brengen tussen daders, slachtoffers, familieleden en burgers over radicalisme/daden va terreur. We maakten kennis met het Limburgs Platform Radicalisering, waarin tal van Limburgse gemeenten en andere partners betrokken zijn, zoals vb. UCLL.

We gaven infosessies over herstelgericht werken en bemiddeling in de opleiding slachtofferbejegening en de vorming aan burgerpersoneel van de politie 'de politie als slachtoffer', de groepsvorming 'Slachtoffer in Beeld' van CAW Limburg, de groepsvorming daders van zedenfeiten van CAW en VGGZ, ...

Opnieuw vermelden we graag onze vele hartelijke en constructieve contacten met tal van samenwerkingspartners in het Limburgse werkveld: mensen van het parket – zowel magistraten als administratie – , onderzoeksrechters, justitieassistenten, VGGZ, CAW, slachtofferbejegening politie, gevangenis Hasselt, Family Justice Center, advocaten,...

De wijze waarop er in Limburg wordt samengewerkt is een toonbeeld van constructieve, inhoudelijk sterke en intermenselijke samenwerking,

Een blik op 2020

Case load

De cijfers van de afgelopen jaren tonen dat er een stijging is van het aantal doorverwijzingen van andere partners dan het parket, terwijl ook de doorverwijzingen van het parket constant bleven. Dit is er niet vanzelf gekomen, maar is het resultaat van samenwerking en overleg. In 2020 willen we op de ingeslagen weg verder werken.

Wegens enkele interne veranderingen binnen de werking van het parket zullen we samen – op uitnodiging van het parket – zoeken naar een efficiënte en zinvolle manier van samenwerken en informeren van de burger over ons aanbod.

Project 'Samenspraak' – in groep op zoek naar herstel –

In dit project werkt de bemiddelingsdienst Limburg samen met de collega's van Leuven (+ Brussel, Halle – Vilvoorde). Ons doel is om daders, slachtoffers, hun familie, burgers samen te brengen in groep. Het gaat om mensen die betrokken zijn op het thema radicalisme/terreur, dus daders die veroordeeld zijn onder de terreurwetgeving, slachtoffers of nabestaanden van terreurdaden (zoals de aanslagen in België of in het buitenland), maar ook familie van vb. Syriëstrijders. Graag willen we ook leden van de samenleving, zgn. burgers laten deelnemen. In 2019 hebben we vooral verkend en gesproken met allerhande mensen en een inspiratiemoment georganiseerd in juni, waarop alle geïnteresseerden welkom waren, o.a. justitieassistenten die daders/verdachten van terreur/radicalisering opvolgen, parket (sectieverantwoordelijke georganiseerde misdaad en terreur), directie en PSD van de gevangenis Hasselt (met Deradex – afdeling), VVSG (faciliteren van lokale taskforce, zoals Limburgs Platform Radicalisering), een vrijwilliger van Circles – We have the choice (stiltecirkels voor slachtoffers en nabestaanden van de aanslagen in België), enz.

We verkenden de interesse bij de doelgroep: we spraken met gedetineerden en gingen via het federale parket, slachtofferhulp en anderen op zoek naar slachtoffers. We leerden V – Europe kennen, een belangenvereniging voor alle slachtoffers van terreurdaden. We hadden een verkennend gesprek met een moeder van een Syriëstrijder. Al deze gesprekken waren hoopvol en toonden aan dat er vraag is naar dialoog.

In de loop van 2020 willen we minstens één groep mensen samenbrengen voor een hele dag van verhaalvertelling, luisteren naar elkaar en verbinding.

We volgen ook een tweede spoor, waarin we de focus leggen op slachtoffers en daders van racisme/xenofobie, al dan niet vervolgd door het parket. Ook dit spoor wordt verder verkend en zal verdere opvolging kennen in 2020.

Contactgegevens

Afdeling Hasselt
Rozenstraat 28
3500 Hasselt
T 011/43 49 20
Dirk Roussard
Cleo Custers

Afdeling Tongeren
Kielenstraat 24 bus 2
3700 Tongeren
T 012/70 08 00
Mariet Cuppens

bemiddelingsdienst.limburg@moderator.be

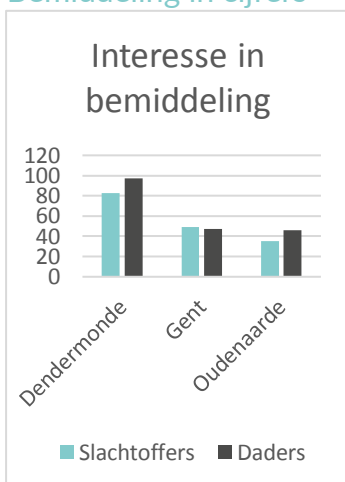
www.moderator.be

Bemiddelingsdienst Oost-Vlaanderen

Overzicht 2019

De bemiddelingsdienst Oost-Vlaanderen werkt met **5,1 FTE** bemiddelaars en een **0,5 FTE** onthaalmedewerker om het **aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling** bekend te maken en uit te voeren. Daarnaast streven we ernaar het **herstelrechtelijke gedachtegoed** onder de aandacht te brengen bij justitie en hulpverlening in de provincie Oost-Vlaanderen en dit door onder andere deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2019 én een vooruitblik op 2020.

Bemiddeling in cijfers

In 2019 had onze dienst contact met **167** slachtoffers en **190** daders, die wilden bemiddelen. Dit leidde tot **144** effectief opgestarte bemiddelingsdossiers. Aan deze bemiddelingen namen **129** slachtoffers en **93** daders deel. Het verschil tussen het aantal mensen die wilden bemiddelen en effectief bemiddelden is te wijten aan verschillende redenen (oa de andere partij wenst niet te bemiddelen of een van de partijen is niet meer bereikbaar of haakt af, ...)

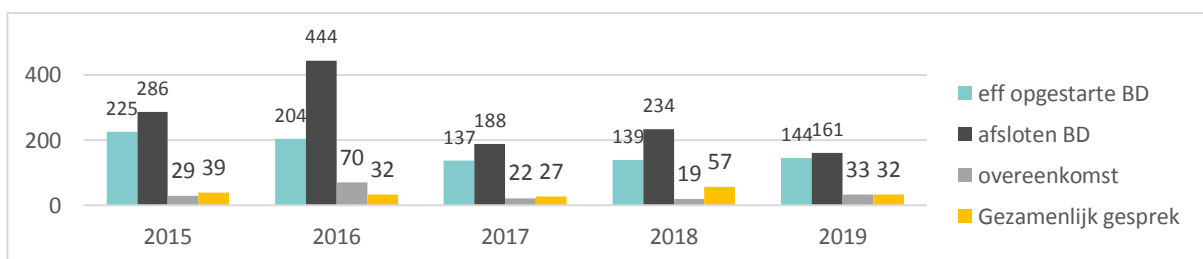
Toelichting over initiatiefnemers:

Het valt op dat afgelopen jaar de **partijen** vaak **zelf** initiatief hebben genomen om ons te contacteren, zowel langs daderzijde (69) als langs slachtofferzijde (30). Deze aanmeldingen komen het merendeel vanuit de Oost-Vlaamse gevangnissen; via onze website; nadat men informatie vanuit hulpverlening ontving; na vermelding van bemiddeling op dagvaardingsbrieven.

In 2019 hadden we een grote instroom van verkeersdossiers waarbij betrokkenen van een ernstig ongeval reageerden op een informatiebrief verstuurd vanuit het **politieparket**.

De **psychosociale dienst** (PSD) binnen de 4 Oost-Vlaamse gevangnissen is onze derde grootste doorverwijzer en nam 38 keer initiatief om een aanvraag op te starten. Vooral in Oudenaarde wordt heel regelmatig doorverwezen mede dankzij een goede werking van het Herstelfonds zowel binnen als buiten de muren.

In 2019 sloten we 161 bemiddelingen af. In 32 bemiddelingen kozen partijen ervoor om samen rond de tafel te zitten voor een **gezamenlijk gesprek**. In 33 bemiddelingen maakten partijen een **schriftelijke overeenkomst**. Daarnaast werden 78 dossiers niet afgesloten, wat betekent dat die bemiddelingen in 2020 verder lopen.

Structureel werk

Onze 'blik vooruit' van 2018 werd in 2019 verwezenlijkt. Het **project Samenspraak**, thema verkeer, werd verder uitgewerkt. In nauwe samenwerking met onze partners CAW Oost-Vlaanderen, Rondpunt, Justitiehuis, hulpverlening, lotgenotengroepen, hogescholen en UGent werden in het najaar van 2019 een succesvolle dialooggroep afgerond. Slachtoffers, nabestaanden en veroorzakers van verkeersongevallen gingen samen met burgers het gesprek met elkaar aan. Zonder rechtstreeks betrokken te zijn bij hetzelfde verkeersongeval, konden zij toch samen tot een vorm van herstel komen. Een mooi project, waar we in 2020 een vervolg aan zullen breien!

Verder hadden we in 2019 nauw contact met de medewerkers van het **Zorgcentrum Seksueel Geweld** van UZGent. We maakten kennis met elkaars werking en stemden concrete samenwerking af, zowel in dossiers waarin strafrechtelijke opvolging gebeurt als in dossiers waarbij Justitie nog niet actief betrokken wordt. Je leest er meer over in de Moderator-jaarkrant van 2019!

Ook met vaste partnerorganisaties gingen we in 2019 de verdere ontplooiing van samenwerkingen aan. Zo hadden we actief contact met het Oost-Vlaamse **politieparket**, in functie van het lineair informeren van betrokkenen bij een verkeersongeval met zwaargewonde of dodelijke afloop.

De verdere uitwerking van het **herstelfonds** in de Oost-Vlaamse gevangenissen kreeg doorheen bemiddelingstrajecten ruime aandacht. Op basis daarvan werd structureel overleg aangegaan, in lokale 'werkgroepen herstel' en bij een themabespreking van een stuurgroepbijeenkomst.

Een blik op 2020

Wat werkjaar 2020 betreft zijn we in blijde verwachting van de heropstart van slachtoffer-daderbemiddeling in de fase van het opsporingsonderzoek. Na een aantal constructieve overlegmomenten met het Oost-Vlaamse parket en een aantal technische IT hindernissen in de uitvoer van de afspraken, kregen wij bericht dat de uitrol van een **lineair aanbod** van start kan gaan in volgende kwalificaties: diefstal met geweld, huisdiefstal, diefstal met braak, zedenfeiten, slagen en verwondingen, opzettelijke brandstichting en verkeersongevallen met dodelijke afloop. Daarnaast is de **staande magistratuur** nog steeds in de mogelijkheid om een bemiddeling voor te stellen indien zij achten dat dit in een opsporingsdossier aangewezen is en dit los van het lineaire aanbod. Criteria om het lineaire aanbod uit te rollen zijn niet alleen de kwalificatie van de feiten, maar eveneens de elementen: een dagvaardingswaardige zaak, een gekende dader en een gekend slachtoffer.

Ook in de fase van de strafuitvoering werd voor de gevangenis van Gent een nieuwe manier van aanmelden bij de bemiddelingsdienst uitgewerkt voor 2020. Naar voorbeeld van de goede werking in andere Oost-Vlaamse gevangenissen gaan wij van start met een **brievenbus** in de Gentse gevangenis waarin gedetineerden zonder tussenkomst van derden een rapportbriefje kunnen achterlaten met een concrete vraag. Op die manier willen wij onze werking nog laagdrempeliger maken.

Contactgegevens

Afdeling Gent/Oudenaarde
Eedverbondkaai 285
9000 Gent

Tel. 09/220 88 40

Bemiddelingsdienst.gent@moderator.be
Bemiddelingsdienst.oudenaarde@moderator.be

Evelyn Goeman
Annemie Gaethofs
Lien Soetewey
Lien De Clercq

Afdeling Dendermonde
Onze Lieve Vrouw Kerkplein 30
9200 Dendermonde

Tel. 052 / 21 83 78

Bemiddelingsdienst.dendermonde@moderator.be

Joke De Clercq
Lien De Clercq
Dorien Van den Broeck
Iris De Coen

www.moderator.be

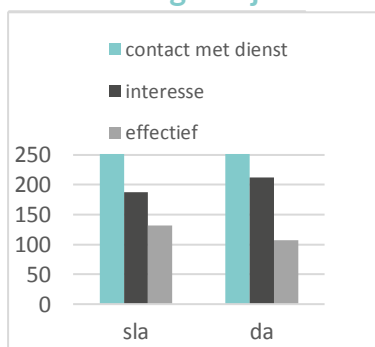
Dank om in 2019 mee aan herstel te werken en samen te kiezen voor die andere blik.
Op naar een mooi, warm, gezamenlijk 2020!

Bemiddelingsdienst Vlaams-Brabant en Brussel

Overzicht 2019

De bemiddelingsdienst Vlaams-Brabant en Brussel werkt met 3,5 FTE bemiddelaars en een halftijdse onthaalmedewerker om het aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling bekend te maken en uit te voeren. In de loop van 2019 versterkten twee nieuwe medewerkers het team en werd Heverlee de uitvalsbasis voor de afdeling Brussel en Halle-Vilvoorde. Dat resulteerde in een andere dynamiek: een mix van 'jong en oud' in een groter team op één locatie. Naast bemiddelen, brengen we het herstelrechtelijke gedachtegoed onder de aandacht bij justitie en hulpverlening door deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2019 én een vooruitblik op 2020.

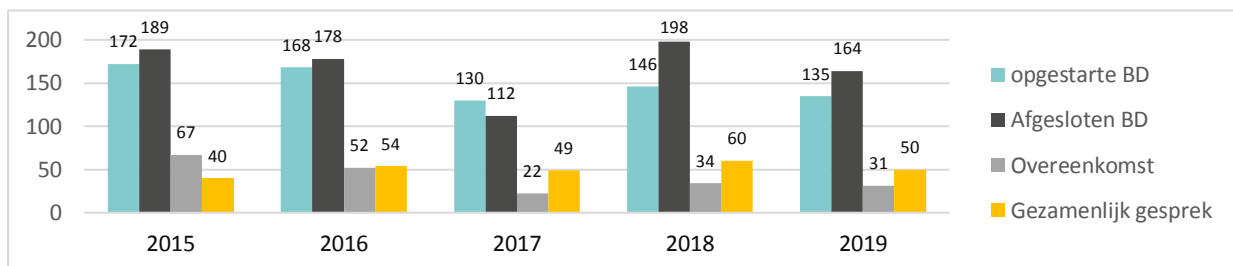
Bemiddeling in cijfers

In 2019 had onze dienst contact met 188 slachtoffers en 212 daders die wilden bemiddelen. Dit leidde tot 135 effectief opgestarte bemiddelingsdossiers. Aan deze bemiddelingen namen 132 slachtoffers en 107 daders deel. Het verschil tussen het aantal mensen die wilden bemiddelen en effectief bemiddelden is te wijten aan verschillende redenen (bv. de andere partij wenst niet te bemiddelen of één van de partijen is niet meer bereikbaar of haakt af,...).

Het initiatief tot bemiddeling werd door veel verschillende partners genomen. In Leuven blijft het parket de grootste initiatiefnemer. De gevangenis van Leuven Centraal is een opvallende tweede initiatiefnemer voor bemiddelingsvragen. In Halle-Vilvoorde is dit het politieparket.

In 2019 sloten we 164 bemiddelingen af. In 50 hiervan kozen partijen ervoor om elkaar te ontmoeten in een gezamenlijk gesprek. In 31 bemiddelingen besloten partijen samen een schriftelijke overeenkomst op te maken.

Structureel werk

In 2019 werden de diensten 'Brussel & Halle-Vilvoorde' en 'Leuven' samengevoegd tot één team: 'Vlaams-Brabant & Brussel'. Het onthaal voor Brussel, Vlaams-Brabant en Limburg werd gecentraliseerd bij één onthaalmedewerker met het oog op een warm onthaal van cliënten. Afgelopen jaar ging onze grootste aandacht uit naar het vormgeven aan ons nieuwe team en de samenwerking met onze partners.

In Leuven mogen we vaststellen dat er na jarenlange praktijk een stabiel netwerk ontstaan is van partners en nauwe samenwerkingsverbanden. Het afgelopen jaar hebben we dan ook vooral ingezet op het onderhouden van deze contacten en het voorstellen van de nieuwe gezichten in ons team.

Onze aanwezigheid in de Leuvense gevangenissen blijven we belangrijk vinden, vandaar zijn wij met plezier vertegenwoordigd in de Beleidsteams van Leuven Hulp en Leuven Centraal. Afgelopen jaar waren wij in het bijzonder in Leuven Hulp nauw betrokken bij een traject onder leiding van Johan Deklerck rond herstelgericht werken in de hulpgevangenis. Dergelijke initiatieven willen wij heel graag mee ondersteunen en we zijn blij hier deel van uit te mogen maken.

Een bijzonder sensibiliseringsmoment in 2019 was het welzijnsteam in Leuven, waar Sabine Cocquyt haar boek 'Het spijt mij' kwam voorstellen en waar Viviane, moeder van een verongelukte zoon, kwam getuigen. Het publiek bestond uit vertegenwoordigers van slachtofferbejegening uit verschillende politiezones, slachtofferonthaal, slachtofferhulp, een politierechter, een magistraat en een personeelslid van de administratie van het politieparket. Alle aanwezigen vonden het een zeer waardevolle uitwisseling. Wij beamen dat volmondig.

In de regio Brussel en Halle-Vilvoorde hebben we ons vooral gericht op het heractiveren van het contact met onze partners. Door het vertrek van de bemiddelaars in deze regio stond de samenwerking op een laag pitje. In de tweede helft van 2019 overlegden wij met verschillende diensten om concrete afspraken te maken over samenwerking en doorverwijzing. Zo werden o.a. de afspraken met het politieparket van Halle-Vilvoorde opgefrist.

Samen met de verbindingsmagistraat van Halle-Vilvoorde werd er een zaadje geplant voor de opstart van het automatische aanbod. Dit is een systeem waarbij het parket brieven verstuurt naar partijen om hen te informeren over bemiddeling. We vinden het belangrijk het aanbod van bemiddeling kenbaar te blijven maken bij de bevolking. Met een effectieve opstart van het automatische aanbod in 2020 zullen wij een beeld krijgen van hoeveel mensen uit deze regio ingaan op het aanbod.

2019 was een jaar waarin we zowel de banden binnen ons team als die met onze partners hebben uitgebouwd en versterkt. Ook een warm onthaal en burgers informeren over het aanbod van bemiddeling bleven centraal staan.

Blik op 2020

Graag staan we ook even stil bij de woorden van Ivo Aertsen, onze afscheidnemende voorzitter van de stuurgroep van Leuven. Je vindt zijn "afscheidsspeech voor onze stuurgroep" integraal terug in het Moderator-jaarkrantje van 2019.

Ivo's woorden: "Wij blijven, ook na 25 jaar praktijk en samenwerking, nog kampen met selectie- en verwijzingsproblemen. Dit is eigenlijk onaanvaardbaar. We hebben nog steeds geen methode om een redelijke inschatting te maken van het aantal dossiers dat we per arrondissement jaarlijks zouden moeten kunnen behandelen, rekening houdend met de prevalentie en evoluties van slachtofferschap in de samenleving. Deze inschatting mag niet tot stand komen enkel op basis van de organisatorische capaciteiten van bemiddelingsdiensten, maar moet vertrekken van de reële noden in de samenleving". Los van de huidige doorverwijzende partners (zoals o.a. het parket en de gevangenis) en de open en fijne samenwerking met hen, voelen deze woorden van Ivo soms aan alsof we de handdoek in de ring moeten gooien. Wat is de reële nood in de samenleving aan een bemiddeling tussen dader en slachtoffer? Van de slachtoffers en daders die onze dienst contacteren, blijft er gemiddeld 30% over dat een bemiddeling met elkaar wil aangaan. We merken dat we in onze bemiddelingen steeds zorgzaam en confronterend dienen om te gaan met weerstand tegen de andere partij en met de nood aan erkenning van de eigen beleving.

Ook dienen wij nog steeds onze bemiddelingsdossiers te 'gaan zoeken' terwijl andere hulpverleningsdiensten kampen met wachtlijsten. Is dit ons lot, dienen we vastberaden en sensibiliserend vol te houden of missen we de juiste inzichten en acties? Het punt is dat we ons hierover verder moeten beraden in 2020.

Contactgegevens

Bemiddelingsdienst Vlaams-Brabant en Brussel

Waversebaan 66
3001 Heverlee
Tel. 016 17 08 00

Kristel Buntinx   Cleo Custers   Veerle Devocht   Petra Sampers   Ann Sterckx   Bram Vandroogenbroeck

www.moderator.be

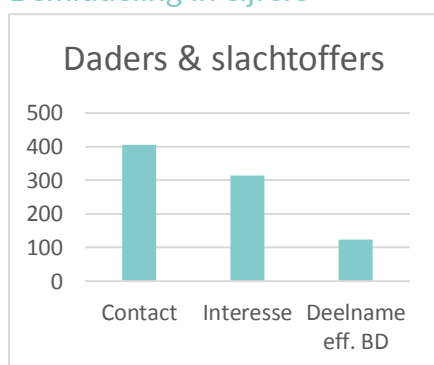
**Met dank aan alle partners voor de fijne samenwerking in 2019
& voor alle toekomstige ontmoetingen in 2020.**

Bemiddelingsdienst West-Vlaanderen

Overzicht 2019

De bemiddelingsdienst West-Vlaanderen werkt met 2,8 FTE bemiddelaars en een 0,5 FTE onthaalmedewerker om het aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling bekend te maken en uit te voeren. Daarnaast streven we ernaar het herstelrechtelijke gedachtegoed onder de aandacht te brengen bij justitie en hulpverlening in de provincie West-Vlaanderen door deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2019 én een vooruitblik op 2020.

Bemiddeling in cijfers

In 2019 had onze dienst contact met 140 slachtoffers en 175 daders, die wilden bemiddelen. Dit leidde tot 79 effectief opgestarte bemiddelingen.¹ Aan deze bemiddelingen namen 66 slachtoffers en 57 daders deel. Het verschil tussen het aantal mensen die wilden bemiddelen en effectief bemiddelden is te wijten aan verschillende redenen (o.a. de andere partij wenst niet te bemiddelen of een van de partijen is niet meer bereikbaar of haakt af, ...)

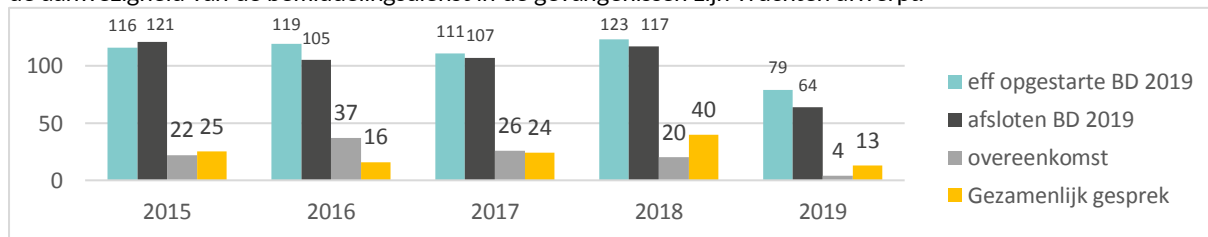
Top 3 initiatiefnemers (van de ontvangen aanvragen):

Toelichting over initiatiefnemers:

Het parket blijft de samenwerkingspartner die het meest het initiatief neemt tot bemiddeling. Dit heeft te maken met de informatiebrieven die zij versturen naar betrokken partijen. Over de provincie heen is vooral de afdeling Kortrijk initiatiefnemer (99 keer). Een (gedeeltelijke) verklaring hiervoor is dat de parketmagistraten in Kortrijk vanaf het najaar 2019 opnieuw zelf op regelmatige basis dossiers selecteren om informatiebrieven te versturen naar alle betrokken partijen.

Als partijen zelf initiatiefnemer zijn, is dit vooral aan daderkant (67 daders t.o.v. 34 slachtoffers). Dit duidt erop dat de aanwezigheid van de bemiddelingsdienst in de gevangnissen zijn vruchten afwerpt.

In 2019 sloten we 64 bemiddelingen af. In 13 bemiddelingen kozen partijen ervoor om samen rond de tafel te zitten voor een gezamenlijk gesprek. In 4 bemiddelingen maakten partijen een schriftelijke overeenkomst. Daarnaast werden 78 dossiers niet afgesloten, wat betekent dat die bemiddelingen in 2020 verder lopen.

Structureel werk

Naast de jaarlijks terugkerende overlegmomenten (organisatie van het Forum, deelname aan welzijnsteams, forensisch team CAW, samenwerkingsverband HCA, etc.), heeft de bemiddelingsdienst in 2019 ingezet op een aantal specifieke acties:

- Internationale congres van het IIRP te Kortrijk.
De tweejaarlijkse bijeenkomst van het IIRP werd in 2019 georganiseerd in Kortrijk. Het overkoepelende

¹ In absolute aantallen is dit een duidelijke daling in vergelijking met voorgaande jaren. Deze daling is niet in alle afdelingen gelijk: Brugge en Ieper kennen een sterke daling, Kortrijk een lichte stijging t.o.v. 2018. Daarnaast stellen we vast dat er een relatieve stijging is in het aantal ernstige feiten waarin werd bemiddeld: in 2018 waren 40% van de effectieve bemiddelingen i.k.v. levensdelichten, zedenfeiten en verkeersongevallen; in 2019 was dit 52%.

thema was “Community wellbeing and resilience”. Vanuit onze dienst verzorgden we een workshop over het project “Achter de Spiegel”.

Vanuit de organisatie van dit congres groeide het idee om Kortrijk als herstelgerichte stad op de kaart te zetten. De eerste voorzichtige stappen werden gezet; ook vanuit Moderator proberen we hier mee onze schouders onder te zetten.

- **Samenspraak**
Dankzij het project ‘Samenspraak’ krijgen we de kans om de uitgewerkte methodiek i.h.k.v. ‘Achter de Spiegel’ toe te passen op het thema verkeer. We gingen samen met bemiddelingsdienst Oost-Vlaanderen, Rondpunt vzw en CAW Oost-Vlaanderen een traject aan om gespreksgroepen met verkeersslachtoffers en veroorzakers te realiseren. Wij kregen hierbij ondersteuning van allerlei (lokale) partners via persoonlijke contactmomenten en feedbackvergaderingen. Concreet konden we één gespreksgroep in Gent realiseren, waarbij zes betrokkenen bij een verkeersongeval en twee burgers vijf weken met elkaar in gesprek gingen.
- **Rondom Prison 2.0**
Een initiatief gedragen door Vormingsplus Midden & Zuid-West-Vlaanderen i.s.m. een aantal partners in het hulp- en dienstverleningslandschap (bv. PLC Ruiselede, De Rode Antraciet, VIVES) waar we ook vanuit Moderator graag aan meewerkten. Concreet namen we deel aan de kerngroep van Rondom Prison ter voorbereiding van de verschillende vormingsavonden én verzorgden we ook één avond waarbij we het brede publiek lieten kennismaken met de methodiek van Samenspraak.
In 2020 verkennen we met alle partners wat de mogelijkheden zijn voor Rondom Prison 3.0.
- **Gastcolleges**
We blijven het belangrijk vinden om het idee van herstel(recht) en bemiddeling verder te verspreiden. In dit kader gaven we in 2019 ook een aantal gastcolleges in VIVES, HOWEST en UGent.

Een blik op 2020

- **Samenspraak**
In 2020 willen we een tweede gespreksgroep verkeer organiseren, ditmaal in Brugge. We zetten dit traject verder met Rondpunt vzw en onze lokale samenwerkingspartners. De officiële evaluatie van de gespreksgroepen verkeer zal plaatsvinden op het einde van de projectfase, zijnde eind 2020.
- **Overleg West-Vlaamse gevangenen**
De beleidsmedewerkers van de 3 West-Vlaamse gevangenen, CAW Noord-West-Vlaanderen en Moderator lopen samen een traject onder begeleiding van Ligand en Johan Deklerck met als doel om een gezamenlijke missie te vormen over hoe we herstelgericht werken meer kunnen binnenbrengen in de gevangenen. Dit traject kan in elke gevangenis er anders gaan uitzien; partnerschappen worden lokaal gevormd om dit concreet uit te werken.
- **Studiedag i.s.m. HOWEST**
In november 2018 bundelden we voor het eerst de krachten met de HOWEST tijdens de week van het herstelrecht. Dit smaakte naar meer; het idee groeide om gezamenlijk een activiteit te organiseren voor het bredere publiek. Op 27 maart 2020 gaat onze (eerste) studiedag door rond het thema “Wat maakt herstel(recht)?”

Contactgegevens

Bemiddelingsdienst West-Vlaanderen

Afdeling Brugge
Duinenabdijstraat 13
8000 Brugge
050/49.09.92
bemiddelingsdienst.brugge@moderator.be

Afdeling Ieper-Veurne-Kortrijk
Hendrik Consciencestraat 9 bus 21
8500 Kortrijk
051/31.64.40
bemiddelingsdienst.ieveko@moderator.be

Beide diensten verhuizen in de loop van 2020. Onze nieuwe adressen worden zo snel mogelijk verspreid.